

POSTANOWIENIE

14 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 14 maja 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. M. i S.M.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 23 lutego 2023 r., I ACa 314/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża pozwaną kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

(J.C.)

UZASADNIENIE

I. Na wstępie należy odnieść się do wyjaśnienia składu osobowego, w którym wydano postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2025 r., wobec złożenia 4 kwietnia 2024 r. w sprawie I CSK 2528/23 przez sędziego wyznaczonego do rozpoznania tej sprawy (wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tzw. przedsądzie - art. 398⁹ § 2 k.p.c.) zawiadomienia na podstawie art. 51 k.p.c. o okolicznościach uzasadniających jego wyłączenie od orzekania z uwagi na spłacanie przez niego pożyczki udzielonej przez bank, indeksowanej do kursu franka szwajcarskiego (k. 63). Wskazano w nim, że ze względu na pozycję ustrojową Sądu Najwyższego oraz znaczenie orzeczeń tego Sądu orzeczenie

wydane z jego udziałem może oddziaływać na jego sytuację prawną względem banku, z którym sam zawarł umowę pożyczki indeksowanej do kursu franka szwajcarskiego, co może wywoływać wątpliwości co do bezstronności sędziego. Wprawdzie postanowieniem z 25 kwietnia 2024 r. (k. 74) Sąd Najwyższy „oddalił wniosek” – na skutek żądania sędziego wyznaczonego do rozpoznania wyłączenia go od rozpoznania skargi kasacyjnej strony pozwanej - ale orzeczenie to zostało wydane w składzie: SSN Adam Doliwa, który został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego 6 grudnia 2023 r. (zob. komunikat na stronie: www.prezydent.pl/aktualnosci/nominacje/palac-prezydencki-nominacje-sedziowskie-i-asesorskie) na podstawie postanowienia Prezydenta RP z 29 listopada 2023 r. (M.P. z 2023 r., poz. 1407) na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa zawarty w jej uchwale nr 333/2023 z dnia 19 maja 2023 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na siedem wolnych stanowisk sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej, ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2022 r. poz. 838. Krajowa Rada Sądownictwa podjęła wyżej wskazaną uchwałę z 19 maja 2023 r. w składzie i w trybie ukształtowanym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Wyżej wskazane okoliczności dotyczące powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego Adama Doliwy uzasadniają wątpliwości co do tego, czy i jakie skutki wywołało postanowienie Sądu Najwyższego wydane z jej udziałem w świetle uchwały składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNC 2020, nr 4, poz. 34) oraz orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (zob. np. wyrok z 3 lutego 2022 r., skarga nr 1469/20, Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce) i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. np. wyrok z 7 listopada 2024 r., C-326/23, ECLI:EU:2024:940), skoro Sąd Najwyższy w takiej obsadzie nie spełniał kryteriów, jakim powinien odpowiadać sąd, a określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) oraz art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w zw. z art. 47 Karty Praw Podstawowych (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 26 października 2022 r., II CSKP 556/22, z 15

lutego 2024 r., I CSK 4343/22, I CSK 5052/22, I CSK 5970/22 i CSK 6303/22, z 12 kwietnia 2024 r., II CSKP 1869/22, z 9 maja 2024 r., II CSKP 1483/22 i z 8 listopada 2024 r., II CSKP 1211/22). Odniesienie się do tej kwestii prawnej było jednak obecnie bezprzedmiotowe nie tylko z uwagi na brak wniosków stron o wyłączenie sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy, ale także ze względu na zmianę okoliczności, która nastąpiła po wydaniu postanowienia o odmowie wyłączenia od orzekania sędziego wyznaczonego do rozpoznania sprawy, polegającą na wykonaniu przez niego ugody zawartej z bankiem, w wyniku czego jego zobowiązanie z tytułu pożyczki indeksowanej do kursu franka szwajcarskiego wygasło, a strony zobowiązały się nie dochodzić wobec siebie żadnych roszczeń. Stosowne oświadczenie w tym przedmiocie z datą 13 maja 2025 r. zostało złożone przez sędziego wyznaczonego do rozpoznania i załączone do akt (k. 79). Niezależnie od treści rozstrzygnięcia tej sprawy nie będzie ono miało żadnego wpływu na sytuację sędziego w relacji z bankiem, z którym łączyła go umowa pożyczki. Zdezaktualizowały się więc przyczyny, które wskazane zostały w zawiadomieniu sędziego jako uzasadniające jego wyłączenie od orzekania w tej sprawie.

II. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. – będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 23 lutego 2023 r. (sygn. akt I ACa 314/22), pełnomocnik

pozwanego Banku spółki akcyjnej w W., opart wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 3 k.p.c.

Według skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienia prawne:

- Czy żądanie „ustalenia nieważności umowy” stanowi roszczenie dopuszczalne na gruncie przepisów k.p.c., czy może być uwzględnione przez sąd rozpatrujący sprawę, a jeżeli takie sformułowanie roszczenia jest wadliwe, to jaki powinien być skutek zgłoszenia takiego powództwa przez stronę powodową?

- Czy norma zawarta w umowie kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do kursu waluty obcej, zawierająca odesłanie do kursu określonego w tabeli kursowej publikowanej przez bank, podlega kontroli z punktu widzenia przesłanek abuzywności, czy też kontrola taka jest wyłączona na mocy art. 1 ust. 2 Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej jako „Dyrektywa 93/13”), z uwagi na fakt, że publikowanie kursów walutowych przez banki oparte jest na ustawowej podstawie prawnej, tj. art. 111 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U 2020, poz. 288, dalej jako „Prawo bankowe”)?

- Czy określenie niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 i 2 k.c., dotyczy określonych przez strony umowy norm postępowania - czy też, przeciwnie, wyodrębnione redakcyjnie fragmenty tekstu umowy oraz czy dopuszczalne jest wyeliminowanie z umowy całości kwestionowanych jednostek redakcyjnych w sytuacji, gdy stwierdzono abuzywność wyłącznie w odniesieniu do części zawartych tam norm?

- Czy norma, zawarta w umowie kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do kursu waluty obcej, regulująca odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (tzw. „klauzula spreadu”), stanowi normę regulującą główne świadczenia stron w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. oraz czy norma ta należy do *essentialia negotii* umowy kredytu?

- Czy stwierdzenie przez Sąd niezwiązania konsumenta normą, zawartą w umowie kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do kursu waluty obcej, regulującą odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (kursu kupna i sprzedaży, tzw. klauzula spreadu), skutkuje również niezwiązaniem

konsumenta normą, zgodnie z którą wartość wzajemnych świadczeń uzależniona jest od kursu waluty obcej (tzw. klauzula ryzyka) oraz czy niezwiązanie konsumenta klauzulą ryzyka skutkuje upadkiem umowy?

- Czy jest zgodna z zasadami proporcjonalności, równości i pewności prawa, wynikającymi z Konstytucji oraz przepisów prawa unijnego, jak również z celami Dyrektywy 93/13 oraz z celami art. 385¹ § 2 k.c., wykładnia polegająca na twierdzeniu, że niezwiązanie stron klauzulą spreadu, ma rzekomo skutkować niezwiązaniem również klauzulą ryzyka, co ma prowadzić do przekształcenia umowy z mocą wsteczną w kredyt złotowy, ale oprocentowany w oparciu o parametr ekonomiczny właściwy wyłącznie dla waluty indeksacji (waloryzacji), co z kolei mogłoby prowadzić do stwierdzenia nieważności całej umowy?

- Czy stwierdzenie przez Sąd niezwiązania konsumenta normą, zawartą w umowie kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do kursu waluty obcej, regulującą odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (kursu kupna i sprzedaży, tzw. klauzula spreadu), przy jednoczesnym stwierdzeniu że konsument jest związany normą, zgodnie z którą wartość wzajemnych świadczeń uzależniona jest od kursu waluty obcej (tzw. klauzula ryzyka), skutkuje koniecznością dokonania wykładni postanowień umowy z pominięciem klauzuli spreadu, natomiast z wykorzystaniem przepisów dyspozytywnych w brzmieniu aktualnym na dzień zamknięcia rozprawy, w szczególności art. 358 § 2 k.c. lub art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (dalej: „ustawa o NBP”), oraz stwierdzeniem, że umowa podlega wykonaniu, z wykorzystaniem do przeliczeń kursu średniego waluty indeksacji publikowanego przez Narodowy Bank Polski, aktualnego na dzień danej operacji finansowej?

Skarżący wskazał też na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj.:

- art. 189 k.p.c. w zw. z art. 130^{1a} § 1 k.p.c. - wątpliwość polega na tym, czy roszczenie o „ustalenie nieważności umowy” stanowi dopuszczalny sposób sformułowania powództwa, czy stanowi przewidziane w art. 189 k.p.c. żądanie o ustalenie „istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa”, a jeżeli nie - to

jaki jest skutek sformułowania w taki błędny sposób roszczenia oraz uwzględnienia go w takim błędnym brzmieniu przez Sąd, w szczególności czy stanowi to brak formalny pozwu.

- art. 189 k.p.c. - wątpliwość polega na tym, czy w sytuacji, gdy powodowi przysługuje dalej idące roszczenie o zapłatę, wynikające ze stosunku prawnego w postaci rzekomo nieważnej umowy kredytu indeksowanego (waloryzowanego) kursem waluty obcej, w szczególności wynikające z możliwości żądania zwrotu dokonanych świadczeń na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, to czy strona powodowa posiada interes prawny w żądaniu ustalenia nieistnienia stosunku prawnego.

- art. 385¹ § 1 k.c. - wątpliwość polega na tym, czy:

- „postanowieniami” w rozumieniu tego przepisu są normy umowne, czy też jednostki redakcyjne;

- norma, zawarta w umowie kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do kursu waluty obcej, regulująca odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (tzw. klauzula spreadu) stanowi główne świadczenie stron umowy kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do waluty obcej, w rozumieniu tego przepisu;

- art. 353 § 1 k.c. w zw. z art. 69 § 1-2 Prawa bankowego - wątpliwość polega na tym, czy norma, zawarta w umowie kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do kursu waluty obcej, regulująca odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (tzw. klauzula spreadu) stanowi *essentialia negotii* umowy kredytu;

- art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 7 ust. 1 i 8b ust. 1 Dyrektywy 93/13 i art. 353¹ k.c. w zw. z art. 2, 31 ust. 3 i 32 ust. 1 Konstytucji wątpliwość polega na tym, czy rozstrzygnięcie w przedmiocie skutków abuzywności, zastosowane przez Sąd I instancji i utrzymane przez Sąd II instancji (upadek umowy), stoi w sprzeczności z zasadą proporcjonalności, równości, pewności prawa oraz utrzymania w mocy umowy w zakresie niedotkniętym abuzywnością, a także pozostaje w sprzeczności z interesem innych konsumentów oraz konkurentów Pozwanego, które to zasady

wynikają z Konstytucji oraz z Dyrektywy 93/13 i polskich przepisów implementujących tę dyrektywę;

- art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 385¹ k.c. § 2, w zw. z art. 3 k.c. w zw. z 6 ust. 1 i 7 ust. 1 Dyrektywy 93/13 - wątpliwość polega na tym, czy dokonując oceny w przedmiocie skutków abuzywności, Sąd powinien wziąć pod uwagę brzmienie przepisów prawa materialnego na dzień zamknięcia rozprawy, czy też na dzień zawarcia umowy, mając na względzie cel przepisów regulujących skutki abuzywności oraz przepisów dyspozytywnych umożliwiających dokonanie wykładni w tym zakresie;

- art. 358 § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 2 k.c. - wątpliwość polega na tym, czy art. 358 § 2 k.c. stanowi przepis dyspozytywny, który umożliwia dokonanie wykładni umowy kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do waluty obcej, pozwalającej na jej wykonanie, po stwierdzeniu niezwiązania konsumenta normą, zawartą w umowie kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do kursu waluty obcej, regulującą odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (tzw. klauzula spreadu);

- art. 24 ust. 3 ustawy o NBP w zw. z art. 385¹ § 2 k.c. - wątpliwość polega na tym, czy art. 24 ust. 3 ustawy o NBP stanowi przepis dyspozytywny, który umożliwia dokonanie wykładni umowy kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do waluty obcej, pozwalającej na jej wykonanie, po stwierdzeniu niezwiązania konsumenta normą, zawartą w umowie kredytu indeksowanego (waloryzowanego) do kursu waluty obcej, regulującą odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (tzw. klauzula spreadu).

Ponadto w sprawie zachodzi nieważność postępowania, na podstawie art. 379 pkt 4 k.p.c., jako że skład Sądu orzekającego w II instancji był sprzeczny z przepisami prawa, ponieważ Sąd II instancji rozpoznał sprawę cywilną w składzie jednego sędziego na podstawie art. 15z¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jednolity tekst. Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm., dalej jako „ustawa o COVID-19”), co ograniczało prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy i nie

było konieczne dla ochrony zdrowia publicznego, a zatem przepis ten nie znajdował zastosowania jako sprzeczny z art. 45 ust. 1, art. 2 oraz art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2023 r., sygn. akt III PZP 6/22, więc zastosowanie znajdował przepis ogólny art. 367 § 3 k.p.c., a sprawę należało rozpoznać w składzie trzech sędziów.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do nieważności postępowania przed Sądem drugiej instancji, należy zauważyć, że w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22 (OSNP 2023, nr 10, poz. 104) – której nadano moc zasady prawnej – przyjęto, że rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego, ukształtowanym na podstawie art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczegółowych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 z późn. zm. dalej jako: „ustawa COVID-19”), ogranicza prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ nie jest konieczne dla ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) i prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Sąd Najwyższy w powiększonym składzie, ustali jednak, że przyjęta w uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia wyjaśniając, że brak tego ograniczenia byłby niepożądany ze społecznego punktu widzenia i prowadziłby do nadwyrężenia powagi władzy sądowniczej oraz wizerunku sądownictwa. Oznacza to, że wydanie orzeczenia przez sąd drugiej instancji w składzie ukształtowanym na podstawie art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy COVID-19 w okresie do dnia 26 kwietnia 2023 r. włącznie, nie może stanowić samoistnej podstawy do stwierdzenia nieważności postępowania na podstawie art. 379 pkt 4 k.p.c. (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 20 marca 2024 r., II CSKP 2164/22 i z 21 czerwca 2024 r., II CSKP 718/23, a także postanowienie Sądu Najwyższego z 28 lipca 2023 r., I CSK 4249/22). Zaskarżony wyrok zapadł 23 lutego 2023 r., zatem przed dniem podjęcia wskazanej uchwały. W sprawie nie wystąpiła zatem powoływana przyczyna kasacyjna w postaci nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powołaną przez skarżącego - wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładni budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, podania, na czym polegają wątpliwości związane z rozumieniem przepisu oraz przedstawienia argumentacji przemawiającej za tym, że mają one rzeczywisty i poważny charakter, nie należą zaś do zwykłych wątpliwości związanych z procesem stosowania prawa. Wymagane jest także wykazanie, że treść i znaczenie przepisu nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest także wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl. oraz z 14 grudnia 2023 r., I CSK 6110/22, niepubl.).

Z kolei – jak przyjmuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego – skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych oraz świadczącą o istotności tego zagadnienia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl. i z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.). W świetle ugruntowanego orzecznictwa zagadnienie prawne jest istotne, gdy jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i rozstrzygnięcia sprawy, w której zagadnienie powstało (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 września 2012 r., II CSK 180/12, niepubl. oraz z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl.), wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.). Kwestia taka powinna spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu

przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, niepubl. oraz z 14 września 2012 r., I UK 218/12, niepubl.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, niepubl. oraz z 24 października 2012 r., I PK 129/12, niepubl.). Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wymagające zaangażowania Sądu Najwyższego, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym stosowania prawa. W celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie wystarczy samo sformułowanie pytania (pytań) do Sądu Najwyższego. Konieczne jest również zaproponowanie możliwych (odmiennych) odpowiedzi na postawione pytanie. Ograniczenia się do sformułowania pytania, wymagającego zdaniem skarżącego udzielenia odpowiedzi, nie wypełnia zatem dyspozycji wskazanego przepisu. (zob. m.in. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 grudnia 2011 r., II PK 183/11, niepubl., z 20 grudnia 2011 r., II PK 207/11, niepubl., z 9 stycznia 2017 r., II CSK 423/16, niepubl. oraz z 16 maja 2018 r., II CSK 12/18, niepubl.). Wskazuje się na konieczność wskazania na występujące rozbieżności interpretacyjne przy rozstrzyganiu przedstawionego zagadnienia prawnego w orzecznictwie lub nauce prawa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17, niepubl., z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 585/17, niepubl. oraz z 8 kwietnia 2018 r., V CSK 577/17, niepubl.). Poza tym istotne zagadnienie prawne może stanowić przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania tylko wtedy, gdy jest przydatne dla rozstrzygnięcia o zasadności wniesionej skargi kasacyjnej, co ma miejsce wówczas, gdy jest związane z zarzutami wypełniającymi podstawę skargi kasacyjnej. Nie spełnia tego kryterium zagadnienie związane z ustaleniem zakresu pełnomocnictwa procesowego w świetle art. 91 k.p.c., tj. czy obejmuje ono także jego umocowanie do odbioru oświadczenia o potrąceniu złożonego przez drugą stronę w kontekście art. 203¹ k.p.c., a także czy obejmuje możliwość złożenia materialnoprawnego oświadczenia (zarzutu) zatrzymania, skoro zagadnienie to nie ma związku z zarzutami podniesionymi w skardze kasacyjnej.

Szczegółowa analiza wskazanych przez stronę skarżącą zagadnień prawnych oraz analiza przepisów, których wykładnia w jej ocenie budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, prowadzi do wniosku, że w sprawie nie występują przesłanki wskazane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W ocenie Sądu Najwyższego problematyka ta była przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi Sądu Najwyższego oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w orzeczeniach wydanych, często w odniesieniu do zbliżonych treścią umów kredytowych. Już po wniesieniu skargi kasacyjnej ukształtowało się bowiem orzecznictwo dotyczące tych problemów i w świetle obecnych orzeczeń, skarga jest nieaktualna, co uzasadnia odmowę przyjęcia jej do rozpoznania.

Obecnie w orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym postanowienia umowy kredytu złotowego indeksowanego do waluty obcej (denominowanego w walucie obcej) zawierające postanowienia kształtujące mechanizm indeksacji, czy klauzule ryzyka walutowego określają główne świadczenia kredytobiorcy (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17, z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18, z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20, z 30 września 2020 r., I CSK 556/18 i z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2025 r., I CSK 839/24 w związku ze stanowiskiem wyrażonym w wyrokach Trybunału Sprawiedliwości z 30 kwietnia 2014 r., C-26/13, Kásler i Káslerné Rábai, z 26 lutego 2015 r., C-143/13, Matei, z 23 kwietnia 2015 r., C-96/14, Van Hove, z 20 września 2017 r., C-186/16, Andriuc i in. i z 3 października 2019, C-260/18, Dziubak).

Odnosnie do problemu zakresu badania abuzywności postanowień umów kredytowych zawartych z konsumentami, to Sąd Najwyższy z uwzględnieniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. m.in. wyrok z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, Bank BPH S.A.) uznał za dopuszczalną ocenę abuzywności fragmentów postanowień (stanowiących jednostki redakcyjne umowy). Przepisy Dyrektywy 93/13 z jednej strony nie stoją na przeszkodzie temu, by sąd krajowy usunął jedynie nieuczciwy element warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, jeżeli odstraszający cel tej dyrektywy jest

realizowany przez krajowe przepisy ustawowe regulujące korzystanie z niego, o ile element ten stanowi odrębne zobowiązanie umowne. Z drugiej strony, przepisy Dyrektywy 93/13 stoją na przeszkodzie temu, żeby uznany za nieuczciwy warunek został częściowo utrzymany w mocy przez usunięcie elementów przesądzających o jego nieuczciwym charakterze, w przypadku gdyby to usunięcie sprowadzało się do mającej wpływ na istotę tych warunków zmiany ich treści (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 września 2024 r., I CSK 2491/23 i powołane tam wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oprócz wyroku z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, Bank BPH, także wyroki z 8 września 2022 r., C-80/21, C-81/21 i C-82/21, D.B.P. oraz z 23 listopada 2023 r., C-321/22, Provident Polska, por. też wyroki Sądu Najwyższego z 8 marca 2023 r., II CSKP 617/22, niepubl., z 25 października 2023 r., II CKSP 810/23, niepubl. oraz z 29 listopada 2023 r., II CSKP 1460/22 i II CSKP 1753/22, niepubl. i postanowienie tego Sądu z 23 stycznia 2025 r., I CSK 839/24, niepubl.). Te założenia przekładają się na konsekwencje stwierdzenia abuzywności klauzul waloryzacyjnych dla dalszego bytu umowy.

Przewidziany w takich umowach, zawieranych z konsumentami mechanizm ustalania kursów walut przez bank, który pozostawia bankowi swobodę, jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta. Klauzula, która nie zawiera jednoznacznej treści i pozwala przedsiębiorcy na pełną swobodę decyzyjną w kwestii istotnej dla konsumenta, jaką są koszty kredytu, jest uznawana za niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14, OSNC 2016, nr 11, poz. 134, z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16, z 27 lutego 2019 r., II CSK 19/18 i z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20). Określenie wysokości należności obciążającej konsumenta z odwołaniem do tabel kursów ustalanych jednostronnie przez bank, bez wskazania obiektywnych kryteriów, jest nietransparentne, pozostawia pole do arbitralnego działania banku i w ten sposób obarcza kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz narusza równorzędność stron, w związku z czym jest niedopuszczalne (zob. też wyroki Sądu Najwyższego z 29 października 2019 r., IV CSK 309/18, OSNC 2020, nr 7-8, poz. 64, z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20, z 30

września 2020 r., I CSK 556/18, z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22 oraz z 29 listopada 2023 r., II CSKP 1460/22).

Klauzule spreadowe (kursowe) i klauzule ryzyka walutowego są ze sobą związane, ponieważ klauzula ryzyka walutowego nie może funkcjonować bez klauzuli kursowej określającej sposób przeliczenia zobowiązań stron w celu ustalenia ich wysokości (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22 i z 28 lipca 2023 r., II CSKP 611/22). Okoliczność, że zgodnie z art. 111 ust. 1 pkt 4 pr. bank. banki są zobowiązane do ogłaszania w sposób ogólnie dostępny stosowanych kursów walutowych nie oznacza przy tym, że warunki umowne odsyłające do kursu stosowanego przez bank (tabelarycznego) odzwierciedlają przepis ustawy w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 93/13. Wyjątek określony w tym przepisie wymaga, aby konkretny warunek umowny odzwierciedlał treść przepisu prawa mającego zastosowanie między umawiającymi się stronami niezależnie od ich wyboru, ewentualnie mającego domyślne zastosowanie w braku odmiennego uzgodnienia między stronami, przy czym należy go interpretować ściśle (zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 21 grudnia 2021 r., C-243/20, DP i SG przeciwko Trapeza Peiraios AE, ECLI:EU:C:2021:1045 i powołane tam dalsze orzecznictwo oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 21 grudnia 2023 r., I CSK 5177/22, niepubl.).

Sąd Najwyższy wyjaśnił również, że oceny abuzywności postanowienia umownego dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, a nie następczo. Oznacza to, że ocena niedozwolonego charakteru postanowienia nie może uwzględniać okoliczności powstałych po zawarciu umowy, w tym także sposobu stosowania postanowienia w praktyce (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, nr 1, poz. 2). Klauzule kształtujące mechanizm indeksacji określają główne świadczenie kredytobiorcy w rozumieniu art. 385¹ § 1 zdanie drugie k.c., a zatem podlegają kontroli, jeśli nie zostały sformułowane w jednoznaczny sposób (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, z 24 lutego 2022 r., II CSKP 45/22 i z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22 – niepubl.). Postanowienia umowne są wyrażone prostym i zrozumiałym językiem, gdy umowa przedstawia w sposób przejrzysty konkretne działanie mechanizmu, do którego odnosi się dane

postanowienie, umożliwiając konsumentowi orientację, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, co do wpływających dla niego z tej umowy konsekwencji ekonomicznych (zob. wyroki TSUE: z 20 września 2017 r., C-186/16, z 3 października 2019 r., C-260/18, z 30 kwietnia 2014 r., C-26/13 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22, z 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22 i z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, uznanie klauzul przeliczeniowych za abuzywne oznacza, że są one – z mocy samego prawa od momentu zawarcia umowy – bezskuteczne (nie wiążą) konsumentów (art. 385¹ § 1 k.c.), jednak strony pozostają związane umową w pozostałym zakresie, jeśli jest to tylko możliwe. Stwierdzenie niedozwolonego charakteru postanowienia w umowie kredytu może uzasadniać uznanie umowy za nieważną. Umowa będzie dotknięta nieważnością, gdy bez abuzywnych postanowień jej obowiązywanie nie jest możliwe w świetle prawa krajowego i nie zaszły przesłanki umożliwiające zastosowanie regulacji zastępczej.

Zastosowanie sankcji nieważności czynności prawnej jest możliwe, jeśli konsument nie potwierdził abuzywnych postanowień, nie udzielając świadomej i wolnej zgody na te klauzule, tym samym odmawiając przywrócenia im skuteczności z mocą wsteczną (zob. np. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56, wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 3 października 2019 r., C-260/18, Kamil Dziubak, Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International AG i z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, I.W., R.W. przeciwko Bank BPH S.A oraz wyroki Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD, 2021, nr 2, poz. 20, z 16 września 2021 r., I CSKP 166/21 i z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22). W uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasady prawnej - z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21 (OSNC 2021, nr 9, poz. 56) wskazano, nawiązując do wcześniejszego orzecznictwa, w tym orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. w szczególności wyrok z 3 października 2019 r., C-260/18), że zastąpienie niedozwolonego postanowienia umownego odnoszącego się do sposobu określania kursu waluty obcej (w umowie kredytu indeksowanego czy denominowanego) innym sposobem określenia kursu waluty

obcej wchodzi w rachubę tylko wtedy, gdy (koniunkcja przesłanek): 1) po wyłączeniu klauzuli abuzywnej umowa nie może obowiązywać, o czym decyduje obiektywne podejście w świetle prawa krajowego, a zatem wola jednej ze stron, w tym konsumenta, nie ma w tym zakresie rozstrzygającego znaczenia; 2) całkowity upadek umowy naraża konsumenta na „szczególnie niekorzystne konsekwencje”, w świetle okoliczności istniejących w czasie sporu lub możliwych wówczas do przewidzenia, z uwzględnieniem rzeczywistych i bieżących interesów konsumenta i z zastrzeżeniem, że do celów tej oceny decydująca jest wola wyrażona przez konsumenta w tym względzie; 3) istnieje przepis dyspozytywny albo przepis „mający zastosowanie, gdy strony danej umowy wyrażą na to zgodę”, który mógłby zastąpić wyeliminowane niedozwolone postanowienie umowne, umożliwiając utrzymanie umowy w mocy; jeżeli niedozwolone postanowienie umowne odzwierciedlało obowiązujący przepis ustawowy mający zastosowanie w przypadku porozumienia stron, w rachubę wchodzi także zastąpienie niedozwolonego postanowienia „tym stanowiącym punkt odniesienia przepisem ustawowym w nowym brzmieniu przyjętym już po zawarciu umowy”.

Jeżeli chodzi o możliwość usunięcia opisanej wyżej luki w umowie, to Sąd Najwyższy wyłączył dopuszczalność zastąpienia abuzywnych postanowień umownych przepisami dyspozytywnymi lub zwyczajami, przez zastosowanie średniego kursu NBP w oparciu o art. 358 § 2 k.c. lub art. 41 prawa wekslowego, ewentualnie w oparciu o wykładnię umowy przy zastosowaniu art. 65 k.c. (zob. np. wyrok z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22 i z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 941/22). Wskazał, że jeżeli bez niedozwolonych postanowień umownych umowa nie może obowiązywać, a nie są spełnione przesłanki uzupełnienia luki przez regulację zastępczą i konsument nie wyraził świadomie i swobodnie woli sanowania postanowienia, umowa jest trwale bezskuteczna (nieważna), a podstawą tej nieważności jest art. 58 k.c. (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 16 września 2021 r., I CSKP 166/21, z 25 lipca 2023 r., II CSKP 1487/22, z 25 października 2023 r., II CSKP 820/23, z 9 stycznia 2024 r., II CSKP 874/22 oraz z 6 września 2024 r., II CSKP 1644/22). Odnośnie do przepisu art. 358 § 2 k.c., w brzmieniu obowiązującym z dniem 24 stycznia 2009 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 października 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz ustawy - Prawo

dewizowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 228, poz. 1506), Sąd Najwyższy wskazał, że przepis ten dotyczy zobowiązań wyrażonych w walucie obcej. W przypadku kredytu indeksowanego do CHF waluta obca stanowi jedynie miernik wartości zobowiązania zaciągniętego w walucie polskiej i świadczeń spełnianych przez pożyczkobiorców (kredytobiorców) w walucie obcej (zob. wyroki z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22 i z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 941/22).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto również, że nowelizacja prawa bankowego dokonana ustawą z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 165, poz. 984, dalej ustawa antyspreadowa) nie zawiera przepisów o charakterze dyspozytywnym, które – w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej - mogą zastąpić nieuczciwe klauzule umowne zawarte w umowach o kredyt indeksowany lub denominowany do waluty obcej ani przepisów mogących stanowić podstawę przekształcenia istniejących stosunków prawnych (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 10 maja 2022 r., II CSKP 163/22).

Wyjaśniono także, że samo wejście w życie ustawy antyspreadowej, którą w art. 69 Prawa bankowego dodano ustęp 3, nie wpłynęło na ocenę abuzywności postanowień umów kredytu zawartych wcześniej oraz konsekwencji prawnych wynikających z tej oceny (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr B, poz. 20, z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22 i z 28 października 2022 r., II CSKP 894/22 - niepubl.). Stworzyło jedynie podstawy do zmiany postanowień umowy co do sposobu waloryzacji niespłaconych rat na przyszłość. Oceny abuzywności postanowienia umownego dokonuje się zaś według stanu z chwili zawarcia umowy, a nie następczo (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, nr 1, poz. 2).

W aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd, że wyeliminowanie z umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej klauzul przeliczeniowych, uznanych za abuzywne, prowadzi również do upadku klauzuli ryzyka walutowego. Klauzula ta jest charakterystyczna dla umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej i uzasadnia powiązanie stawki oprocentowania ze

stawką LIBOR. Takie przekształcenie umowy jest na tyle daleko idące, że należy ją uznać za umowę o odmiennej istocie i charakterze, nawet jeśli nadal dotyczy innego podtypu czy wariantu umowy kredytu. W konsekwencji, po wyeliminowaniu tego rodzaju klauzul, utrzymanie umowy w formie zamierzonej przez strony nie jest możliwe (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, z. B, poz. 20, z 13 kwietnia 2022 r., II CSKP 15/22, z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 45 i II CSKP 382/22, z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22, z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 722/22 oraz z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22 – niepubl.).

W odniesieniu do problematyki związanej z istnieniem interesu prawnego po stronie kredytobiorcy – konsumenta w wytoczeniu powództwa o ustalenie nieważności umowy zawartej z bankiem zawierającej niedozwolone postanowienia umowne, to problematyka ta była już też przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Sądu Najwyższego. W wyroku z 23 listopada 2023 r., C-321/22, ZL, KU, KM Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, iż art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 w związku z zasadą skuteczności należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom krajowym, zgodnie z ich wykładnią dokonaną w orzecznictwie, które w celu uwzględnienia wytoczonego przez konsumenta powództwa zmierzającego do stwierdzenia bezskuteczności nieuczciwego warunku w umowie zawartej z przedsiębiorcą wymagają dowodu na istnienie interesu prawnego, w sytuacji gdy uznaje się, że taki interes nie istnieje, jeżeli konsumentowi przysługuje powództwo o zwrot nienależnego świadczenia, lub gdy może on powołać się na tę bezskuteczność w ramach obrony przed powództwem wzajemnym w przedmiocie wyegzekwowania wykonania zobowiązania wytoczonym przeciwko niemu przez tego przedsiębiorcę na podstawie tego warunku (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z 19 września 2024 r., I CSK 80/24, niepubl.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wypowiedziano się, że interes prawny na tle art. 189 k.p.c. należy ujmować szeroko i w sposób elastyczny, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia wszechstronnej ochrony sądowej. O jego braku - w zestawieniu z powództwem o zasądzenie świadczenia - można zatem mówić tylko wtedy, gdy wytaczając powództwo o zasądzenie świadczenia powód może uzyskać to

wszystko, do czego zmierza powództwo o ustalenie prawa lub stosunku prawnego, z uwzględnieniem charakteru prawnego wyroku uwzględniającego powództwo o ustalenie i jego procesowych skutków. Interes prawny może w szczególności polegać na dążeniu do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia o istnieniu lub nieistnieniu stosunku prawnego, z którego może wynikać wiele roszczeń, czego nie zapewnia wyrok uwzględniający powództwo o zasądzenie świadczenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 lutego 2022 r., II CSKP 87/22 i powołane tam orzecznictwo, a także wyroki Sądu Najwyższego z 10 maja 2022 r., II CSKP 163/22 i z 20 czerwca 2022 r., II CSKP 701/22 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2021 r., II CSK 9/21 oraz z 21 grudnia 2023 r., I CSK 5177/22 – niepubl.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego odniesiono się też w dostateczny sposób do sposobu formułowania żądania pozwu w sprawach o ustalenie prawa lub stosunku prawnego, przyjmując, że petitum pozwu, które zmierza do ustalenia nieważności umowy, może być interpretowane jako mieszczące się w granicach określonych w art. 189 k.p.c. (zob. np. uchwały Sądu Najwyższego z 23 września 2010 r., III CZP 57/10, OSNC 2011, nr 2, poz. 14 i z 15 września 2020 r., III CZP 87/19, OSNC 2021, Nr 2, poz. 11 oraz wyroki Sądu Najwyższego z 6 listopada 2015 r., II CSK 56/15, z 17 lutego 2016 r., III CSK 148/15, z 10 maja 2021 r., I CSKP 64/21, OSNC 2022, nr 3, poz. 28, z 20 czerwca 2022 r., II CSKP 701/22 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 22 sierpnia 2024 r., I CSK 2103/23, niepubl.).

Należy wskazać, że w ramach przedsądu Sąd Najwyższy niejednokrotnie odmawiał przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych pozwanego banku opartych na tożsamej bądź zbliżonej argumentacji, w ostatnim czasie m.in. w postanowieniach: z 20 grudnia 2024 r., I CSK 3252/23, 28 listopada 2024 r., I CSK 2859/23; z 28 listopada 2024 r., I CSK 2177/23, z 15 listopada 2024 r., I CSK 1657/23, z 22 sierpnia 2024 r., I CSK 2132/23, z 29 października 2024 r., I CSK 3253/23, z 14 listopada 2024 r., I CSK 3526/23, z 24 września 2024 r., I CSK 3180/23, z 22 października 2024 r., I CSK 3528/23, z 28 listopada 2024 r., I CSK 4448/23 i z 7 listopada 2024 r., I CSK 920/24. W celu uniknięcia zbędnych powtórzeń, należy odwołać się do uzasadnień tych postanowień.

Strona skarżąca nie wykazała więc, by w dacie orzekania w przedmiocie przedsądu istniała potrzeba kolejnego odniesienia się przez Sąd Najwyższy do przedstawionej regulacji i problematyki.

Wskazać należy również, że nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.) także z innych przyczyn niż wskazanej w skardze kasacyjnej przez pozwaną.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego – na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną – orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., obciążając nimi na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. stronę pozwaną, która przegrała sprawę w postępowaniu kasacyjnym.

Dariusz Dończyk

(A.G.)

[SOP]

[r.g.]